

Essy-li spěwał,
Pílnje džělal,
Strowja cze
Eswójbnj statot,
A twój šwjatof
Eradny je.

Sa staw spróznj
Napoј móznj
Lubosč ma;
Bóh pač šwěrnj
Pšches spač měrnj
Ezeršwošč da.

*—

Nječ ty spěwaš,
Eswěrnje džělaš
Wšědne dnj;
Džen pač šwjatn,
Dušči datn,
Wotpoczn ty.

S njebješ mana
Nječ czi kmana
Žiwnosč je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wotšchew cze!

F.

*—

Szerbiske njedzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Esmolerjez knižiczišczereni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

12. njedzela po šwj. Trojizy.

Sebr. 12, 5. 6.

Esmy dženz tndzenja šebi prajili, šo žohnowanje wot czerpjenjow šmějemy, hdyž je ša šwadne nimamy, dha chze naš to šame šłowo dženzša hišcže pšched druhim štrachom wobarnowacž, mjenujzj, šo njebychmy je ženje ša tak wulke a czežke wobhladali, šo bychmy pod nimi šawutlili: mój šyno, njeměj ša šwadne to šnješowe powuczenje a nješawutl pšched jeho khostanjom. Wěšcže dyr bimy drje na Bože powuczenja ledžbowacž. Bóh chze š nimi něšcto dozpicž, wone dyrbja nam bolosče nacžinicž, naš nušowacž na naše žiwjenje ledžbowacž a šwojeje njepošlušnosče pšchecziwo Bohu a kóždeho njeprawa šo woštajicž. Ale šawutlicž pod nimi tež nješmemy, dokelž šebi prajicž dyr bimy: niž Boži hněw, ale Boža lubosč je nam pošczele. Luther je we šwojim wukładowanju šchesteje próštwy: njewjedž naš do špytowanja, š polnym prawom prajit, to reka tež šobu prošycž: Bóh chzyl naš šwarnowacž, šo by naš cžert, šwět a naše cželo nješludali a nješawjedli do njewěry a šadwělowanja. Jako Pětr na morju we šwojej wěrje šawutlišcže, dha pocza šo podnucicž. Jako Judašch na Jesuškowej hnadže šadwělowašcže, dha džěšcže tam a wobwěšny šo. Šawutlena wutroba pušcži wšchu nadžiju na wumoženje, njespjta wjazj Boha wo pomoz prošycž, njespjta tež wjazj šama wojowacž a šebi pomhacž. Šchtóž by w czerpjenjach chzyl šawutlicž, njemohł žaneho žohnowanja wot nich mēcž.

Duž dajmy jo šebi derje do wutroby šapizacž: njewšawutl, hdyž pšchuidu, ale bježmy pšches wobštajnu šczerpli-

wosč na to bėdženje, kotrež nam je prijódkštajene. (12, 1.) Šczerpliwosč w czerpjenjach a pšchi tym wobštajne wojowanje pšchecziwo hrěchej, to pomha škóncznje kóžde czerpjenje pšchewinycž. Š kajfej wulkej šczerpliwosčju je tola šchryštuš šwoje czerpjenje nješł. Teho dla njeje šawutlik. Šczerpliwosč, kotraž wukhadža je žiweje wěry do teho Boha, kiž pomha, šacžeri šawutljenje. W tutej wěrje je tež Luther czežke cžabny pšchewinyl, w kotrychž šo šdasche cžicže šam tu štejecž na šwěcže, tež jeho kurwjerch šo bojěšcže, šo jeho njebudže móž došč šchitowacž. Dha pišajcže jemu Luther: na to njemyšlu, wot wašcžeje kurwjerchowšcžeje hnady šakitanje šebi žadacž. Haj, wjele bóle mam ša to, šo chzyl ja kurwjerchowšku hnadu bóle šakitacž, hacž by wona nje mohla šchitowacž. Bóh dyrbi jow šam wšchitko cžinicž bje wšcheho cžłowštego štaranja a pšchicžinjenja. Teho dla šchtóž najwjazj wěri, tón móže tež našlěpje šchitowacž. Budžišcže Luther chzyl małowěrnj šawutlicž, wulki škutk wobnowjenja šchryštušoweje žyrtwje njebudžišcže šo ženje dokonjal. Tak wopokazmy tež my šczerpliwosč tež w najcžežšich cžabach, wona budže tež pola naš štrašchnemu šawutljenju wobaracž. —

A wopominmy dale: — tež to budže našchemu šawutljenju wobaracž — našcže czerpjenja nješbu hišcže najcžežšcže, hacž runjež šebi my to hušto myšlimy. Šchtóž japošctoł w 4. šchtucžzj k Šebrejškim piša, placži tež nam: wy hišcže nješcže šo hacž do krowě pšchecziwili na bėdženju pšchecziwo hrěchu. Špomnicže na šchryštuša, kiž tajke wšchelle wurěčowanje wot hrěšnikow pšchecziwo šebi je pšchecžerpil. Špominajmy jenož na martrarjow, kiž šu

najwjetſche cżwile pſheczerpili, kotrež móže ſebi cżłowika ſurowoſć wumyſlicź, a teſz najbołoſniſchu ſmjercź, a woni ſu wobſtajni woſtali. Spominajmy jenož na wſchellich ſchiznoſcherjow w naſchich woſadach, kiž ſu lęta dołho ſle, czeſtke khorofće njeſli abo ſu ſo dyrbjeli ſ hłodom będźicź. A dha cżyli my małowęrnni ſawutlicź, kaž bychu naſche czerpjenja pſche wulke byle, taſ wulke, ſo je njebychmy mohli ſnjeſć?

A hdy bychu nam hiſcheže dyrbjale czeſtke pſchincź, jene woſtanie nam teſz potom hiſcheže, ſchtož je nam pomha pſchewinyć a pſched ſawutlenjom wobarnowacź móže. To je ta węſtoſć, ſo hdyž ſmy je pſchewinyli, na naſ kóna czaſa, kiž wiſchu pſchętratu prózu a wſchitke czerpjenja bohacze ſaruna. Khrystuſ je ſo po ſwojim czerpjenju ſydnul k prawizy na Boži ſtol. A nam dawa naſch Bóh wjedźecź: wón khoſta paſ kóždeho, kotrehož wón ja ſyna horje woſmje. Horjewiacź dyrbimy ſo do jeho kraſnoſće, ſo pſchicź ſ njej, wužiwać wot njeje, hdyž do czaſa njeſawutlimy, ale w ſczerpliwoſći ſo będźili ſmy hacź do kónza. Na tutón kónz hladajmy pſchezo ſaſo, taſ huſto hacź naſcha khorboſć nam ſpadacź cżze. Potom budže ta ſama ſo nam ſaſo wróćicź w noweju mozy, ſo dale njeſć a pſchewinyć móžemy. Teho dla njeſawutlimy, hdyž czerpjenja pſchińdu, njemęmy je paſ teſz ſa ſwadne-kaſkež powuczenja teſz pſchińdu, a my ſmęmy to žohno, wanje wot nich, kotrež cżze Bóh pſches nje nam daricź, budžemy pſches nje ſo dacź cżahnyć bliže k njemu, budžemy ſwój mę namacacź w nim, hacź njebudžemy ſbože a mę namacacź pola njeho.

Samjeń.

Pucźowanie po Božim piſanju

abo

tajke myſle nadeńdžech, Bože kłowo cžitajo.

Podawa ſwęrnny cžitac „Pomhaj Bóh-a“.

I. knihi Móſjažowe, 41. ſlaw.

(Wokracźowanie.)

III. 37—46. Farao, wulzy hnuty ſpóſnawſchi, ſo je Zoſef napjelnjeny ſ Duchom Božim, poſtaji jeho ſa ſwojeho najwiſchſcheho radźicžela, da jeho po hłownym męſće wodźicź a pſchwoſmje jeho do Egiptowskeho naroda, a to do worichty ſa męſchnikow poſtajenej, dajzy jemu Egiptowſke mjeno woženizy jeho ſ dżowku wiſchſcheho męſchnika. Zoſef, tſizeczi lęta ſtary, naſtupi nětko ſwoje ſaſtojniſtwo.

37. Zoſefowa ręcź ſo Faraonej derje ſpodobajſche a wiſchitkim jeho wotrocžkam abo radźicželam a dwórkim ſaſtojniam pſchi roſtręcžowanju ſ Zoſefom pſchitomnym.

Niz jenož, ſo męjachu wuloženje Faraonowych ſonow ſa jednore a wiſchędne, ale teſz prawe a węrne — a to teho dla cžim bóle, dokelž męjachu Egiptowſke krowu ſa ſnamjo ſemje wiſcho wopłodžazeje, a dokelž bę Nil žórlo wiſcheje plódnofće w jich kraju, a dokelž je pódla druhi kón teſz jaſnje wobkrućil, ſchtož je přeni jenož woſnamjenil; ale teſz pſchidatu radu, kotraž bę ſwędk hlubofeje mudroſće, ſpóſnachu hnudom ſa ſpomoznu. A tomu je traſch ſo hiſcheže pſchidala Zoſefowa woſoba, jeho ponižne, ale teſz nadobne waſhnye, ſ kotrymž ſu jeho kłowa pſchewinyćku móg doſtate.

38. Farao džeſche k ſwojim wotrocžkam: Kac mógli my tajkeho muža hiſcheže něhdže druhdže namacacź, w kotrymž je Duch Boži, duch njewſchędneho ſpóſnacžca a njewſchędneje mudroſće?

39. A Farao wotwobrocžiwſchi ſo wot nich a pſchiwobrocžizy ſo k Zoſefej džeſche: dokelž je Bóh tebi to wiſchitko ſjewil, njeje žadny taſ roſumny a mudry, kaž ty; ſjawne je, ſo ſym roſumneho a mudreho muža, ſa kotrymž mę ſo roſhladowacź po twojej radže, hižo w tebi naſchol.

40. Ty dha maſch być mój pſchidwórnik, a twojemu roſkaſowanju dyrbi wiſchitkón mój lud poſluſchny być; jenož kralow-

ſkeho ſtola cżu wiſchſchi być dnyli ty, a ſwonkowna kralowſka czeicź a pſcha ma ſo mi teſz dale wopokaſowacź.

Pſchidwórnik w naraſchich krajinach je „prawdžite ſjewjenje a ſkutkowanie ſultanowe (kralowe), kotryž ſo do cžęmnoſće ſaſhowa.“

W kraju ſ deſpotiſkim knježęstwom, hdžež je kral jenož pſches nabožne waſhnye a pſches męſchnikow w ſwojich ſkutkach wobnjeſowany, njemóžemy ſo woſebje dživacź, ſo ſo na dobo njewólnik poſbęhnye na najwiſchſche czeſće, woſebje potom niz, hdyž maja ſa to, ſo wón khowa we ſebi někaſke Bože powoľanje. Hiſcheže w naſchich czaſach ſtawaja ſo w naraſchich krajinach podobne węzy. Teſz wę nam Kriekſki ſpižacžel Herodot ſ czaſow Egiptowſkeho krala Rhamſiniteka ſdželicź, ſo je kral ſwoju dżowku na murjerja woženil, dokelž, kaž Egiptowſke wiſchęch ludži, taſ je wón wiſchęch Egiptowſkom pſchębahal ſ mudroicžu.

Spodžiwniſcho, dnyli Zoſefowe powyſchenje, je, ſo Zoſef na ſwojim wyſokim ſtejiſchęžu ſaſhowa pobožnoſć, ſwędomliwoſć a miłofćiwę, lubofćiwę ſmyſljenje, kotrež je nawutnyl w ſwojim hlubokim poniženju.

41. A dale džeſche Farao k Zoſefej: Sa ſym tebe ſ tutym a wot teje hodžiny poſtaji na wiſchón Egiptowſki kraj.

42. A to prajiwſchi ſcžeže ſwój pjerſchęžen ſe ſwojeje ruki, do kotrehož bę kralowe mjeno ſapiſane, a tykny jón Zoſefej na jeho ruku, jemu taſ prawo porucžizy, na kralowym męſće wuſaſy ludžom wuſaſacź, a woblecze jeho bęlu židu, kaſkuž draſtu męjachu męſchnizy, a pſchija jeho taſ do męſchniſkeje worichty, abo ſtajizy jeho tola runje taſ wyſoko jało męſchnikow, a powjeſny ſloty rjećas na jeho ſchiju, ſ kaſkimž ſo wiſchizy woſebni ludžo a woſebje ſudnizy debjachu.

Herodot powjeda: „Męſchnizy tſihaja ſo kóždy tſeczi džen po wiſchém cžele, ſo njeby ani njerodž ani někaſka maſanoſć na nich byla, klužu-li Bohu. Męſchnizy paſ kłodža jenož w rubjanej draſće a w cžrijach ſ byla = kſko ſ roſtliny, ſ kotrejež ſu ſtari papjeru dželali. Druhu draſtu njeſmędža ſebi ſeſchicź abo w dru- hich cžrijach kłodžicź.“

43. A kaſaſche, jeho na ſwojim druhim woſu woſeč, na woſu hnudom ſa nim jędžozym pſches ſwoje hłowne męsto Memfiſ, a da pſches wuwoľarjow pſched nim wuwoľacź: abref = kłoncze ſo pſched nim. Tutón na woſu je wótz naſcheho kraja. A poſtaji jeho taſ ſa knježerja na žyly Egiptowſki kraj.

Abref je koptiſke abo egiptowſke kłowo, kotrež ſu woprawdže woľali, kaž w nowym ſakonju cžaſto kłowa ſetkaſch w tej ręczi, kaž je je Ebožnik woprawdže ręcžal.

Woprawdže ręcžal: abref = padń na ſemju! abo hdyž po Hebrejſkej ręczi wuložujęch: Klonujęce ſo! Taſ je Luther teſz najprjedy pſcheložil, doniž njeje poſdžicžcho kłowa wuwoľajil; a po nim je ſo teſz ſerbiſka biblija ſložowala.

Tajke ſebi Zoſef njeje w jaſtwje ani pſchal, jenož ſo by byl wuſwobodženy. Dha ſapali jemu naſch Knjeſ w njebjeſach na czaſ dymjaze węzy a dobre wonjenje, ale wotmolwi jemu: Ty nje- węſch, ſchto proſyſch. Sa dawam wjele wjazy, dnyli móžecze pro- być a roſumicź. Teho dla dyrbiſch hiſcheže dlęje wutracź. Sa požadam hiſcheže bóle ſa dymom runu ſmuhu k njeju ſo poſbęh- zym. — Potom paſ je ſo Zoſefej doſtalo, ſchtož do teho njeje roſumil, abo ſchtož njeby ſebi ſwažil ani ſebi nadžecź, ani wo to proſyć. (Luther.)

Chžeſch mje do puſcžiny won wodžicź,

Dha ſo na tebe ſepjeram

A ſ tobu du, ty móžeſch plóđicź,

So w ſkalach ſwoje picze mam

A ſ njebjeſ jędž: Twój pucź tam pódže,

Hdžež žohnowanje ke mni dónđže,

Hdyž tebe mam, dha mam ja doſeč.

Sa węm, ty ſ nami derje męniſch

A prjedy hacź naſ kraſnych cžiniſch,

Daſch nam jow wiſchellu hubjenoſć.

44. A hdyž bęſche ſwjedženſki czaſ po męſće dokonjany, džeſche Farao k Zoſefej: Sa ſym Farao; a po ſwojej kralowſkej mozy ſym tebe poſtaji a ſa najwiſchſcheho w ſwojim kraleſtwje; bjeſ twojeje wole njedyrbi nihto ani ſwoju ruku, ani ſwoju nohu poſbęhnyć we wiſchém Egiptowſkim kraju. Nětko paſ dyrbiſch teſz žyle naſch być, a dyrbiſch teho dla nowe mjeno pſchijecź.

45. A Farao mjenowajſche jeho po egiptowſkej ręczi: Zaphnath-Paneach, to je po rabbiſkim, na hebrejſku ręcź ſo ſložowazym

wuloženju: potajneho radzicžela, wotewrjerja pschikryteho; po druhim na koptisku abo egyptowsku rěč žo složowazym wuloženju: wumóžerja šwěta abo sakhwarja žiwjenja. A so by jeho domjazeho scžinił po wschej Egyptowskej a so by jemu kruty podložk dał, wošebje napscheczo měšchniskej worschej, da jemu Farao s dobom žonu s měšchniskej worschej, mjenujzy Ašnathu, Botifarowu džowku, měšchnika w Dnje. Tak wuczahny Josef, so by Egyptowski kraj wobhladał, a so by wschudže pschikafowal a roskafowal.

Josefowe nowe mjeno pschepaha drje Josefowy cžaš, pschetož wón njeje wumóžer šwěta, ale jenož Egyptowskeje; ale bórny budže žo nam jažnišcho šjewicž, so je w Josefowych stawijnach dalsche sakhowanje, sčtož do pschichoda pokasuje.

On rěka hlónzo, a to je tamne město, koiremuž žu Driekojo narjelli Heliopolis, do dolheho ranja wot Memfisa. Tam stejesche jastarsku hlawnu, hlóncznemu pschibohej šwječžena šwjatniza, a tamnische měšchništvo bě přenje mjese wschěmi egyptowskimi měšchništami. Tak bě Josefowa žentwa ja njecho wulka cžesčž.

46. A wón běšče tšizecži lět staru, jako wón psched Farao-nom, Egyptowskim kralom stejesche, so by jemu šonaj wuložil, psches cžož bu posdžišcho takle powyschenu. A wotendže wot Farao-na a pschecžaha wschón Egyptowski kraj.

S worschej Egyptowskeho naroda běšče přenja a najwošebnischa měšchniska worschej; woni khodzachu s wotšihanej hlownu a w bělej platowej drašče, wobkedžbowachu wulku cžistotu a běchu s jedžu a s picžom jara kručže žiwu. Sich běchu kubla a ležomnosče pschi šwjatnizach, a s jich dokhodom běchu žiwu. Tola jich džělo njeběšče jenicžny služba pschi šwjatnizach, ale woni šaberachu žo wošebje tež s wědomosčžemi a wumjelštwom. S tutej worschej wukhadžachu hižo jastarsku kralojo, kotrymž Biblija nimale stajnje Farao narjelnje, t. j. Pi-ouro = kral, abo Pe-Ra = jastupnik hlónczneho boha (Ra = hlónzo).

Posdžišcho wukhadžachu kralojo s drugeje worschej, s wojownikow, kotraž žo tworjesche s džěla s prawdžitych wuwucženyh wojakow, s džěla s mlodženzow, kotřiz mějachu štražowacž pschi kralu. Šdždy s nich dostawasche něhdže 24 kórzow role jako wojecžke wicžezne kublo. Dšecža worschej běšče worschej rólnikow a pastyrjow homjadom. Wona tworjesche žo wošebje s tajlich, kotřiz běchu šebi měšchnikowu a wojakowu rolu najeli. Dalsche worschej žu worschej rjemješnikow (pschepuzow, wumjelzow a wschědnych rjemješnikow), lóžnikow na Nilu, tolmacžerjow, kotřiz pódla wschědne roboty a wikowarštwu je žitom wobštarachu, a šwinjaznych pastyrjow, kotrychž mějachu, kaž jich šfót, ja njecžištych; teho dla nješmedžichu nihdže do šwjatnizy jastupicž.

Cžezžo je na praschenu wotmolwicž: Šak bě móžno, so je žo Josef dał do worschej měšchnikow pschijecž, kotraž je pschirodu cžesčžika, hdyž bě wón tola služobnik wěrneho Boha? Tola teho žo njetrebasche bojecž, so pschidže je šwojej pschiplušnosčžu pschecžiwu Bohu do wufkosčžow, so by měl wěru do Boha šwojich wótzow šapřecž; wschako njebě Josef powołany do služby pschi pohaniskej šwjatnizy, ale jenož do politiskeho šarjadowanja w kraju, a jeho pschijecže do worschej měšchnikow je žo jenož teho dla štało, so by měl kruty a doščž nahladny podložk ja šwoje powołanje. Dale mamy tež wopomnicž, so je Egyptowske nabožništvo je šwojim šymbolškim rašom, wošebje w šwojim přenšchim wutworženju, dowolilo, so móžesche Josef Boha cžesčžicž, kaž bě prawje.

Nabožništvo Šehowowe móžesche do egyptowskich nabožnych waschujow šańcž, so by je woblnježilo, a so njebylo žo w nich šhubilo, a to lóžicho ja cžahny starých wótzow, dnyli posdžišcho, hdyž běšče išraelski narod šwjatny psches šakoi Bohi, a tak šjewja žo nam tež tu cžahny starých wótzow jako wobras cžaha dopjel-njenja po cžahu šakonia wscho putazeho, hdyž ma žo wscho s putow wuwjasacž, a hdyž maja žo pohanjo a džěcži išraelske stowaršicž po šwobodže.

(Potracžowanje.)

Tučel, šnamjo mēra.

Tu stejšich ty tam mješ njebjom a šemju, ty rjany woblufo mēra! Ty mnohobarbne šnamjo šluba, dženska to šame fajkež psched lēttyžazami! — Šako běšče Moah s kaschčža wumóženja wustupil a šamotny na prošdnej cžisčženej šemi stejesche, běšče jeho přeni khód, so džěšche, woltač twaricž a temu šnješkej woprowacž. Tón šnješ wotmolwi jemu s tučželu, s woblufo mēra, a džěšche: „Šawoju tučžel šym ja do mrocželow štajil, ta budže šnamjo teho

šluba mješ mnu a mješ šemju.“ — Šladajče na jeje nastacže! Šlónza njebeske šwětko lama žo w deschčžowych křepkach. Woda je tón šemski element, kotryž w deschčžu na šwětko pschidže. Tak pschidže našcha hrěščna, šemška pschiroda w šylšach pokuty na šwětko. Ale šwětko teho wěczneho hlónza prawdosčže lama žo w nich, a hlej! duž šteji do wutroby wěra wujednanja kaž jažny woblufo mēra na njeju. — Šladajče na jeje šestawki! Šdyž žo cžiste šwětko njeja w šemškej wodže lama, wotražuje žo křašnje w šednich barbach. Tak je šedmora radoščž wěrzazaje wutroby. Ale tš barby pschede wschěm wustupuja: módra a cžerwjena na wobemaj kromomaj, wo šriedža šelena. Njeju to šwěra, lubosčž a nadžija?! A hdyž lubosčž a nadžija do jeneho džetej, njeje to mēr?! — Šladajče na jeje postaw! Woblufo mēra (tučžel) šjednocža njejo a šemju. A njeje wěra tón šwjat. w kotrymž žo tón šnješ s cžlowjekami: hlowa se štawami šjednocža? Ale tamny woblufo wjasa njeježa a šemju, dokelž na šemi šteji a do wškosčže šaha, a nješšny my wěru jako „šhladowanje horje“ špóšnali, kotrež žo wot padniweje wutroby s Bohu, šnješewi w njeježach, posbēhjuje? Tola by woboje móžno bylo, njeby li wón šelotosčže mēr? a by žo wo wěrje tak wjele šhwalicž mohlo, njeby-li žo wo njej prajicž mohlo, so je wona, hdyž žo namaka, pschego žyla, dokonjana, kotrež je s najwšchšcha roščenje trjeba?! — Šak rjenje njeda žo pod woblufo mēra do njejež hladacž! Šakž njebeske wrota šteji wón tu a pscheproschuje naž. Budžež nam witane, wy rjane, šhlyščžate njebeske wrota! Šnět šhladowjemy horje a wěrime, ale wěra wupina žo kaž ty do šwjatnych wrotow nutškhoda a junu pocžehnjemy nuts psches wěru do wěczneje domišny.

Šchtož cžini Bóh, wscho dobre je.

(Š. Stolle.)

Šchtož cžini Bóh, wscho dobre je,
Nječ wócžko s hwěšdam pohladnje,
We šajkim křašnym porjadku
Wšchě khodža w nozy po njeju.

Šchtož cžini Bóh, wscho dobre je,
Dži s rjanyh šwětkam w šahrodže,
Šak wone s njeju šhladowu
A štrowja kóždu wutrobu.

Šchtož cžini Bóh, wscho dobre je,
Ššlyšch školobikow špěwanje,
Šak nóžny špěw jich žunjošny
Cži žórli žo do wutroby.

Šchtož cžini Bóh, wscho dobre je,
Še cži tež cžěmne, cžlowjecže,
Prošch wo šwětko — nóz jažni žo,
Ty widžišch, so je dobre wscho.

Šchtož cžini Bóh, wscho dobre je,
To wucži žyle štworjenje;
Mášch Boha, šwětko dostanješch,
Wšcho jako dobre špóšnajješch.

K. A. Fiedler.

Bóh hrosny křostacž wschitkich, kiž jeho kasuje pschestupja.

Špódžimna je powjesčž jeneho cžesčženeho měšchčžana, kiž běšče nan šhdom derje šrosčženyh šhnow, kotřiz pak běchu wschitzy němi. Štaroščž nad nješbožom šwojich džěcži běšče jemu kamjeń na jeho wutrobje a wón wopšchijecž njemóžesche, so Bóh jeho tak šurowje domaphta. Šněhdy wjedžesche nan šwojich němnych šhnow s bliskemu pschecželej, hdyž woni jěščž dostachu. Šnan se šobuželniwym wócžkom na šwojich šhnow hladašche, kiž štrowi a cžerwjeno-licžkacži ja šlidom šedžachu, ale — němi běchu. Ššlyšy žo jemu po lizomaj dele ronjachu, a cžezžo šdhchujw pohlada wón s njeje-šam, prajizy: „D Boho, s cžim šym ja to šašlužil?“ Štary pschecžel, kiž to wschitko widžesche, wša nana na šof, se šwěrnej wutrobu prajizy: „Ša derje widžu, so waš to rudži, so šu waschi šhwojo němi; ale ja žo nad tym njedžiwam. Wěščež hišchče (wschaf waš wot mlodosčže šem šnaju), tak wy jako hólčžez ptacžta-

kam prudla stajesche, a hdyž bēšče je popadnyli, jim se schije jasyti wutorhowasche, a jim potom s bjesbōžnej wjebełoseču leczić dasche? Wēšče hišče to, fak husto hym waš warno- wal! Te ptaczi, kiž nētē se swojim spewom Boha njejsu khwalic, mohle, hu waš wobkorzile, a wy njebmēče ženje to blōdte flowo „nan“ se rta swojich synow klyšhec?”

Schtó je mój bližschi?

Nēhdy ho jedny předař w bliskoci swojeje wšy na kamot- nyh puczach wukhodžowasche. Sako ho tak wukhodžowasche, sa- klyšcha styhne stonanje. Wōn k temu mēstnu khwatasche, wot kotrehož te syni pschikhadžachu. Sako tam pschiūdže, namata khor- reho žida, kotryž by wēšče bōrsy wumrjel, hdy by ho jemu rucze pomoz njedostala. Tōn předař, hobuželny, kheseczijanski muž, khwatasche hnydom do wšy po wōs, so by na nim khoreho do swojeje kheže dowjesč dal. Wjele njedzel jaūdže, předy hacž khory swoju strowosč sašo dosta. Předař s tymi swojimi teho žida hwērnje wothlada, džeržesche jemu lēkarja, da jemu potrebnu zprobu a wobstara jeho hišče s pjenjesami, hdyž ho tōn žid na swōj dompuč poda.

Sako nētē žid do bližšeho wulkeho mēsta pschiūdže, w kotrymž wjele bohattyh židow bydlesche, powjedasche wōn swojim wery- bratram, fak je ho tōn pobožny předař po nim horje brač. Na to či židži pjenjesy hromadžachu a temu předarjej rjany čašnit kupichu a pschikasachu jenemu kheseczijanskemu wumjelzej, so by na tutōn čašnit rjany wobras pschinjebl. Tutōn pak žadny rjenšchi wobras njewjedžishe, dylži tōn wo tamnym Samaritskim, kotryž nad swojim bližsim kmilnosč wopokasa. Židži k temu mjelčachy a pōšlachy čašnit s wobrasom temu předarjej.

Džeczaza prošwa wo njewinosč.

Pycha rjana,
Njewinosč ty lubwana,
Pyšch mje w mojej mladosci,
Dha mam khwalbu psche wšchēmi!

Parla jašna,
Moja česč a kōna krašna,
Luba, sbōžna njewinosč,
Na tebi mam česče dosč.

Wodž mje stajnje,
Dha mam šoža njewuprajnje;
Mōj pucz budže wješely,
Szwjaty, mērnny, dostojny.

Pycha miła,
Njewinosč ty rōža žiwa,
Pyšch mje moje žiwe dny,
Dha wēnz nošchu njeswjadny.

H. Z.

Sslepn Josef.

Pytanje.

Pšched wjele lētami bēšche w južnej Afrizy w Sapedi-kraju mały wyschł žiwy, kotryž Letuchu rētasche. Kaž jich najwjazy bohattyh w jeho ludu, mējesche wōn wjazy žonow a wjele džeczi; mjes nimi bēšche jene džeczo, kotrež mējesche mjeno Katedi.

Mały hōlž bēšche swojeho nanowy lubušk, pschetož wōn bēšche žiwe a wjebele džeczo, pschi tym pošluschny. Kōny wōn hwēru pašesche, so nan žaneho hnewanja se šubodami njemējesche fak druhy ludžo, kotrychž kōny psches njekedžblivosč pašerjow husto schodu w jahrodach čimichu, kotraž mējesche ho potom šarunacž.

Katedi bēšche nēhdže wōškom lēt stary, jako čorne jētra w ludu wudyrichu. W Afrizy je tale khorošč wōšebje straschna: husto sto ludži w jenej wšy wumru. Šodarmo spytachu pōhanjo ho psches kuslarstwo psched natyhanjom wukhowacž; tež s Letuchoweje swōjby wjazy ludži wumrje a tež mały Katedi sšhori a bēšche kmjerczi blisko. Žeho čēlo bēšche polne brjodow, kotrež tak žalōšnje kmjerdžachu, so bēšche to lēdy snjesč, kotrež pak tež tak bolachu, so mały khory wodnjo a w nožy žalosčesche. Tola hōlž jašo wotkhoru. Šētra pak bēchu jeho woczi pschimale a snicžile,

pschi tym bēšche hišče dolhi čaš na stawy hubjeny. Starschej bēchtaj w khorošci swojeho maleho syna wobžarowaloj, fak by hižom wumrjel byl; wonaj bēchtaj wjebełaj, so s žyla žiwy wosta. Sako pōhanizy pscheczeljo k nimaj prajichu: „Wasch syn je šlepy a khromy a wōn žadny čłowjek wjazy njeje; najšepje je, so jeho moritaj,“ wonaj to njemōžeshtaj, po teile radže čimicž. Šōlž pak bē sašo šylnišchi, so mōžesche khodžicž, ale šlepy wosta čaš swojeho žiwjenja.

Dofelž bēšche šlepy, njemōžesche se swojimi towaršchēmi wō- kolo skatač, wōn wosta domach a wobkhadžesche s mužemi, kotriž jeho tež bjes hōbu čerpicu. Fak bē jeho rošom wōtrišchi, pschetož wōn klyšesche roščezowanja starych a pschipošluchasche tež pschi jich wukhodženjach. Wōn sešna historiju swojeho luda, fak daloko mējachy ju ludžo hišče w pomjattu a wo njej powjedacž wjedžichu. Fak nasta tež w jeho duschi pytanje a prajchenje, fak je to pschi tamnyh ludach hewak žadne. Šluboři sacžisheč na njeho čimjesche, hdyž ho jeho bratr pschi kupanju šatepi. Wōn bēšche wšchōn sa- dwēlowany, so ho s tej myšlu nošesche, šebi žiwjenje wjacž. Bojosč pak jeho wotdžerža, so mohli ludžo jeho wušmēšhecž a prajicž, so je blašn byl, potom pak tež lubosč k džesču samrje- teho, kotrymž dycbjesche nētē s nanom byč. Šluboři a dolho pak žarowasche wo lubowaneho bratra. Wōn bēšche mjes tym tež wotrošl a jeho nan bēšche jemu po waschnju luda sa nēotre fruchi štotu žonu kupil.

Fak bēšche ho wutroba tehole pōhana psches česče pucze, kotrež bēšche wōh jeho wodžil, pschihotowala sa pschisacze swjateje po- wjesče wo Božim huadnym kraleštwje a wšchitkim, šchtož ewangelij hrešnikam, kiž ho k Bohu wobrocza, pscheczelnje šlubi. Wōn pschiūdže čaš, hdyž wjele ludži s Sapedi-kraja na puczowanje džechu, so bychu w dalokoci pola nēmšich wikowarjow a jašyde- rjow dželo pytali. Nēkotji džechu sto mil daloko a pschiūdžechu hacž k morju. Tam wopytachu wulke pschistawne mēsto a ho domoj wrōcziwšchi mōžachy powjedacž wo wšchitkich tych džiwach, kotrež bēchu tam wohladali. Wot tajkich ludži šlepy wjele noweho klyšesche a šebi tež to, šchtož ho jemu powjedži, rošponni w swojej nožy a kamotnosci. Fak wōn pošdžischo powjeda, so bē jemu wažne, jako tajny ludžo powjedachu, so je čłowjek jenož šydomdžefacž abo wōškomdžefacž lēt žiwy. Žeho starym pscheczelam ho to fak bajka šda, najšarschi šebi myšlachy, so hu wēšče hižom sto lēt štari, pschetož pola čornych kamō šeršchtojo a kralojo njewjedža, fak štari hu. Katedi pak nētē šapocza swoje lēta licžicž. Wōn ho kmjercze bojesche.

So je hwēt mēsto hubjenstwa, mēsto polne bolosče a šrudoby, w kotrymž hōdno njeje žiwy byč, to bēšche škōncžnje wušbytk myšljenja a pytanja tehole šlepeho, dwōžy šlepeho pōhana.

(Pōtracžowanje.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Šodžijiski diafonat, kotryž ho 1. dezembra s wotešdženjom knjesa duchowneho Domaschi na šarstwo w Budestezach wuprōdni, je ho wot konšistorstwa, kiž ma kollaturu, wupišalo. Diafonat ma 3600 hr. dothodow.

— Do Budestez pschiūdže pomozny duchowny, fak so smēje nowy šarař s dohom pomoznika. Š dothodam pomozneho duchow- neho ho wot šarskich dothodow džel dothodow wotčehnje.

— Šafski wōjnški minister s Šlaniz je wumrjel. Wōn ma wulke šašlužby wo nasche wōjšto. Wōn je ho tež w pošlednjej wōjnje wulkotnje wušnamjenil. Wōšebje mamy ho jemu džako- wacž, so je ho sa duchowne šastaranje wojakow šaral. Na jeho wabjenje šej ho wojerškej žyrkwi w Draždžanach a Šipsku natwarilej a wojerške duchownstwo je ho šamo sa ho šradowalo. To je wulka šašlužba njebocžicžeho, kotraž nam jeho mjeno njesapom- nite čimi.

— Na wustaježy w Žitawje mējesche ho šaūdžemu njedželu draštny čah. Tež šerbški kwafny čah bēšche ho wukhotowal. Šlowiny jenohōšnje pišaja, so hu ho Šerbja wōšebje derje lubili. Š žyla ho rjanosč Žitawškeje wustaježy wukhwaluje, so je wēšče hōdno, šebi ju wobhladacž.

Dalische dobrowolne dary sa wohe armeniske šyroty:

M. M. s B. 5 hr. — np

W mjenje wobich šyrotow wutrobny džaf.

Gōlcž, redaktor.